

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2022-06-23

Lotoft, John
Tel: 010-698 12 05
john.lotoft
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-05297-21

Statens Haverikommission
info@havkom.se

Vidtagna åtgärder med anledning av Statens haverikommissions rekommendationer till Naturvårdsverket, SHK Diarienum S-116/21

Bakgrund

Statens haverikommission (SHK) har utrett en händelse som inträffade den 31 maj 2021 där en brand uppstod i samband med lastning av avfall på ett fartyg. I utredningen lämnas rekommendationer till flera aktörer i syfte att liknande olyckor och tillbud ska kunna undvikas i framtiden. Rekommendationerna har sammanställts i SHK rapport S-116-21 - *Slutrapport RS 2022:05 Brand i avfall i lastrummet på fartyget SALAR den 31 maj 2021, i Landskrona hamn, Skåne län*. I rapporten lämnas följande rekommendationer till Naturvårdsverket:

1. I samverkan med länsstyrelsen stärka tillsynsvägledningen till kommunerna i fråga om tillsyn över verksamheter som hanterar avfall. Tillsynsvägledningen bör hantera frågor om vikten av kontroller av avfallet, särskilda risker med vissa typer av avfall och hur kontrollerna praktiskt kan genomföras, och
2. verka för att riskerna med inblandning av brännbart avfall i metallavfall analyseras. Utifrån analysresultatet bör vägledningen inom området revideras.

Bränder i avfall kan orsaka miljöpåverkan genom bland annat utsläpp av oönskade farliga ämnen, däribland så kallade POPs-ämnen (långlivade organiska föroreningar) vilka kan orsaka oönskade effekter långt ifrån sin utsläppskälla. Avfallsbränder innebär ofta även en risk för direkt påverkan på omgivande miljö genom utsläpp av rökgaser, förorenat släckvatten, sot, partiklar och kan ge upphov till föroreningsskador i mark, sediment samt yt- och grundvatten. Naturvårdsverket har identifierat bränder vid avfallshantering som ett prioriterat område i det nationella miljöarbetet - i synnerhet i fråga om tillsynsvägledningsinsatser. Såväl den nationella avfallsplanen¹ och Naturvårdsverkets tillsynsvägledningsplan för perioden 2022 - 2024 beskriver gällande prioritering av frågan [Plan för tillsynsvägledning 2022–2024 \(naturvardsverket.se\)](https://www.naturvardsverket.se)

¹ 2020, Naturvårdsverket rapport 6946 Att göra mer med mindre – nationell avfallsplan och förebyggande program 2018 – 2023 reviderad 2020

Genomförda och planerade åtgärder

Naturvårdsverket är tacksamma för att ha erbjudits möjligheten att under SHK:s utredning av den rubricerade händelsen framföra synpunkter i ärendet. Detta har bland annat inneburit att vi har en hög förståelse för att rekommendationerna som lämnas i rapporten syftar till att förebygga liknande händelser i framtiden. Vidare anser vi att SHK:s rekommendationer kan vara ett viktigt underlag för vårt kommande arbete med insatser inom tillsynsvägledning på avfallsområdet. I detta sammanhang vill vi särskilt peka på vår tillsynsvägledningsplan för perioden 2022 – 2024 och den i planen prioriterade insatsen:

- *Vägledning om tillsyn av lagring av avfall – ex. kravställning vid anmälan m.a.p brandrisk, läckage av farliga ämnen etc.*

Efter publiceringen av rapport S-116/21 har Naturvårdsverket tagit initiativ till ett möte med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Under mötet som hölls den 18 maj 2022 diskuterades vilka möjligheter som finns för att genom forskning och utveckling arbeta med kunskapshöjande insatser i fråga om bränder i avfall, vilka aktörer som kan bidra till samlad vägledning på området avfallsbränder samt möjligheter och förutsättningar att verka för samordning av kommunala tillsynsmyndigheter för brand- respektive miljö- och avfallsfrågor i syfte att stärka tillsynen.

Slutsatser

Att i samverkan med länsstyrelsen stärka tillsynsvägledningen till kommunala tillsynsmyndigheter som hanterar frågor om vikten av kontroller av avfall, särskilda risker med vissa typer avfall och hur kontrollen praktiskt kan genomföras bedöms kunna drivas med stöd av den nationella avfallsplanen och inom ramen för befintlig och fastställd tillsynsvägledningsplan.

Betydelsen av inblandning av brännbart avfall i metallavfall är ett område som kan komma att kräva kunskapshöjande insatser. Naturvårdsverket har genom kontakter med MSB identifierat vilka möjliga aktörer som kan bidra i detta arbete.

Beslut om denna skrivelse har fattats av Avdelningschef Ingela Hiltula efter föredragning av enhetschef Erika Nygren. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt handläggare John Lotoft deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Ingela Hiltula

Erika Nygren